

Мета: продовжити формування поняття про природні зони України; дати учням уявлення про лісостеп; вдосконалювати навички роботи з географічною картою; розвивати спостережливість, пізнавальний інтерес; виховувати любов і дбайливе ставлення до природи.

Хід уроку

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

II. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ

1. Природнича розминка «Чи вірите ви?»

- Чи вірите ви в те, що на Поліссі вирощують соняшники, помідори, кавуни?
- Чи вірите ви в те, що на Поліссі вирощують картоплю, льон, жито, буряки?
- Чи вірите ви в те, що на Поліссі виготовляють безліч речей з деревини?
- Чи вірите ви в те, що у зоні мішаних лісів різноманітний тваринний світ?
- Чи вірите ви в те, що у мішаних лісах мало грибів?
- Чи вірите ви в те, що річки та озера мішаних лісів не багаті на рибу?
- Чи вірите ви в те, що у зоні мішаних лісів створено Поліський заповідник?

2. Тестування

1. Де знаходиться зона мішаних лісів?
 - а) На сході України;
 - б) на півночі України;
 - в) на півдні України.
2. Зону мішаних лісів ще називають:
 - а) українське Полісся;
 - б) українське Поділля;
 - в) українські степи.
3. На Поліссі найпоширеніші:
 - а) хвойні ліси;
 - б) листяні ліси;
 - в) мішані ліси.
4. Який заповідник створено в зоні мішаних лісів?
 - а) Канівський;
 - б) Розточчя;
 - в) Поліський.
5. Які рослини є типовими для зони мішаних лісів?
 - а) Горобина, крушина, ожина, ліщина;
 - б) копитняк, барвінок, брусниця, чорниця;
 - в) ковила, типчак, тонконіг, шавлія.
6. У зоні мішаних лісів мешкають:
 - а) зубри, олені, бобри, козулі, сайгаки, черепахи, антилопи;
 - б) борсуки, лисиці, бізони, вовки, зебри, олені;
 - в) їжаки, борсуки, зубри, ондатри, зайці, лисиці, дикі свині, бобри.

3. Розгадування анаграми

СОЛІТЕПС

(Лісостеп)

— Ця природна зона розташована на південь від зони мішаних лісів.

III. ПОВІДОМЛЕННЯ ТЕМИ І МЕТИ УРОКУ

— Сьогодні на уроці ви дізнаєтеся про зону лісостепу.

IV. ВИВЧЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

1. Робота з картою

- Розгляньте карту природних зон України.
- Покажіть на карті всі природні зони України.
- Які природні зони знаходяться південніше зони мішаних лісів?
- Якими кольорами їх позначено?
- Де на території України знаходиться лісостепова зона?

- Ця природна зона охоплює центральні області України. Знайдіть їх на карті, перерахуйте назви областей.
- Зіставте фізичну карту і карту природних зон України. Які форми земної поверхні є в лісостеповій зоні?
- Які водойми знаходяться на їх території?

2. Робота за підручником (с. 138–142)

Вправа «Мікрофон»

Учні відповідають на запитання на с. 138.

- Де розташована зона лісостепу?
- Чому її так називають?
- Які погодні умови у цій зоні?
- Які ґрунти у ній переважають?
- За малюнком 120 розкажіть про рослинний світ лісостепової зони.
- За малюнками 121, 122, 123 розкажіть про тваринний світ лісостепової зони.
- Чим займаються люди у цій природній зоні?
- Розкажіть, про що ви прочитали у «Бібліотечці природодослідника».
- Прочитайте і запам'ятайте висновки на с. 142.
- Якими словами ви збагатили на уроці свій словник?

3. Фізкультхвилинка

VI. УЗАГАЛЬНЕННЯ Й СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ОТРИМАНИХ ЗНАТЬ

1. Гра «Незакінчене речення»

У південній частині зони мішаних лісів значно тепліше і сухіше, ніж у північній, умови для росту дерев стають усе менш сприятливими, поряд із лісами значні площі займають поля і луки, поступово зона лісів переходить у... (*лісостепову зону*).

Зона лісостепу називається так тому, що... (*поряд із лісами значні площі займають поля і луки*).

У зоні лісостепу ростуть такі рослини, як... (*ковила, тилчак, стоколос, полин тощо*).

У зоні мешкають лисиця, черепаха, заєць; але там не зустрінеш... (*зубра*).

2. Робота в парах

- Позначте правильні відповіді.
- У зоні лісостепу переважають такі ліси:

а) березняки;	б) соснові ліси;	в) діброви.
---------------	------------------	-------------
- Які заповідники створені в лісостепу?
 - а) Асканія-Нова, Луганський;
 - б) Поліський;
 - в) Канівський, Медобори, Розточчя.

3. Гра «П'ять речень»

Учні у п'яти реченнях формулюють особливості лісостепової зони України.

VII. ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ. РЕФЛЕКСІЯ

- Де знаходиться лісостепова зона? Покажіть на карті.
- Яку форму має земна поверхня лісостепу? Яким кольором вона відповідає?
- Яка характерна риса цієї зони? (*Чергуються ділянки лісу і степу.*)
- Які ґрунти переважають у лісостеповій зоні? (*Чорноземи*)
- Які рослини зростають у лісостеповій зоні?

VII. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Підручник (с. 138–142).